

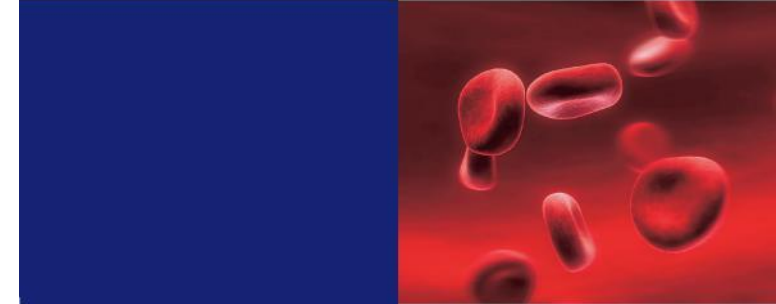
Sommige mensen hebben afweerstoffen die gaan 'vechten' tegen bloedcellen van een ander. Dit wordt gezien in het labo wanneer uw bloed met het donorbloed gemengd wordt (kruisproef). Als deze kruisproef een 'ongunstig' resultaat geeft, moeten deze test herhaald worden met een andere bloeedeenheid. Daarom kan het wel eens wat langer duren voordat er een geschikt bloedproduct gevonden is.

Wat zijn mogelijke bijwerkingen van een bloedtransfusie?

Soms treden er bijwerkingen op tijdens of na de transfusie. Daarom is het belangrijk dat het verplegend personeel u kan opvolgen. **Verlaat in géén geval de afdeling tijdens de transfusie!**

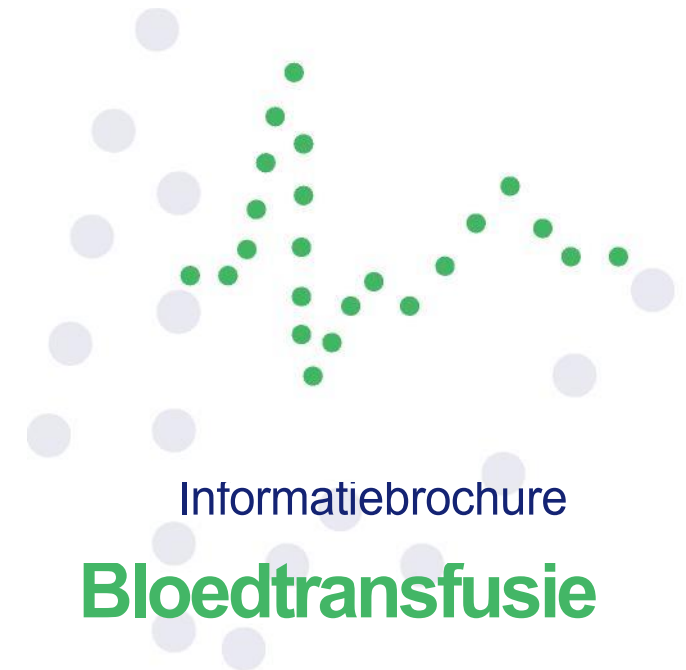
Zo'n reactie is herkenbaar aan bv. koorts, rillingen, jeuk of een rode huid. Verwittig in dit geval steeds de verpleegkundige! Dit kan met medicatie worden behandeld. De arts beslist of de transfusie dan even onderbroken of gestopt wordt.

Ernstige reacties komen zelden voor omdat het bloedproduct zo 'passend' mogelijk is. Indien u zich slecht voelt sinds de bloedtransfusie mag u niet aarzelen om dit te melden. Ook wanneer u zich enkele dagen na transfusie niet goed voelt, last heeft van geelzucht of donkere urine, raadpleeg dan uw behandelende arts.

Kan ik een bloedtransfusie weigeren?

U mag altijd een bloedtransfusie weigeren. Er zijn echter weinig andere mogelijkheden voor een bloedtransfusie. Sommige operaties of behandelingen kunnen zelfs niet worden uitgevoerd zonder bloedtransfusie. Het weigeren van een bloedtransfusie kan een groot risico zijn en alternatieven zijn vaak niet voorhanden. Bespreek uw wensen t.a.v. de bloedtransfusie tijdig met uw arts.

Informatiebrochure Bloedtransfusie

Inleiding

Binnenkort ondergaat u een behandeling of ingreep waarbij u misschien een bloedtransfusie nodig heeft. Dit kan ook nodig zijn vanwege een bepaalde ziekte of aandoening.

In deze brochure proberen wij u te informeren wat een bloedtransfusie nu juist is. Als u na het lezen van deze brochure nog vragen heeft, aarzel dan niet deze te stellen aan uw behandelende arts.

Waaruit bestaat bloed?

Bloed bestaat uit rode en witte bloedcellen, bloedplaatjes en plasma.

Rode bloedcellen brengen zuurstof naar alle weefsels in het lichaam. Bij een ernstig tekort hiervan (bv. bloedarmoede of bloedingen) kan het gebeuren dat er onvoldoende zuurstof in het lichaam afgegeven wordt waardoor er soms schade aan organen kan ontstaan.

Witte bloedcellen zorgen voor de afweer tegen bacteriën, virussen en andere ziekteverwekkers. Deze kunnen in speciale gevallen uitzonderlijk worden toegediend.

Bloedplaatjes helpen bloedingen te stoppen. Bij een tekort kunnen ernstige, soms spontane bloedingen ontstaan.

Plasma is een vloeistof waarin een heleboel stoffen zijn opgelost zoals eiwitten, koolhydraten, vetten, mineralen, hormonen, vitaminen en zouten. Al deze stoffen, maar ook de vloeistof, hebben hun functie en soms is het nodig om ernstige tekorten aan te vullen (bij bv. bloedingen, brandwonden).

Wat is een bloedtransfusie?

We spreken van een bloedtransfusie als er via een infuus een bloedproduct wordt toegediend. Dit bloedproduct, afkomstig van een bloeddonor, gaat via de aders in het lichaam van de patiënt.

Waarom een bloedtransfusie?

Als er een ernstig tekort is van een of meerdere bestanddelen van het bloed, kan de arts beslissen om dit tekort aan te vullen. Uw behandelende arts zal enkel met uw toestemming een bloedtransfusie voorschrijven (tenzij in dringende situaties).

Uw arts zal u ook verder inlichten over:

- De reden van uw bloedtransfusie
- De risico's die aan de transfusie verbonden zijn
- De risico's die ontstaan wanneer u niet instemt met een bloedtransfusie
- Eventuele alternatieven voor de bloedtransfusie

Is een bloedtransfusie veilig?

De dienst voor het bloed van Rode Kruis Vlaanderen heeft als belangrijkste kernopdracht het ter beschikking stellen van voldoende en veilige bloedproducten aan de ziekenhuizen in Vlaanderen.

Zoals de Belgische en internationale wetgeving voorschrijft, worden er bij de inzameling én de verwerking van bloedproducten strikte kwaliteits- en veiligheidsvoorschriften nageleefd.

Twee belangrijke punten hierbij zijn: de donorselectie en de testen op het donorbloed.

- Alleen gezonde mensen kunnen bloeddonor worden. Bij elke donatie wordt de donor door een arts grondig gescreend. Donoren geven vrijwillig bloed en krijgen hiervoor geen financiële vergoeding.
- Testen op het donorbloed:
  - Twee soorten geelzuchtvirussen (hepatitis B en C)
  - De geslachtsziekte syfilis
  - HIV (type 1 en 2) dat AIDS kan veroorzaken
  - Algemeen bloedbeeld wat een goede weerspiegeling geeft over de gezondheidstoestand van de donor

Als blijkt dat het bloed mogelijk besmet is, wordt het vernietigd.

Toch blijft er, ondanks alle voorzorgen, een zeer kleine kans op besmetting bestaan door bloedtransfusie. De aanwezigheid van de ziekteverwekker is dan nog niet aantoonbaar of de hoeveelheid virus in het bloed is zo gering, dat het niet kan worden aangetoond met een bloedtest.

Daarnaast kan het gebeuren dat er een ziekteverwekker in het bloed zit die nog niet bekend is of waarop niet wordt getest.

Ook in het ziekenhuis is het bij wet verplicht om verschillende veiligheidsmaatregelen te hanteren. Niet alleen in het labo, maar ook op de verpleegafdeling.

Bloed dat bij u 'past'

Het is belangrijk dat u een bloedproduct krijgt toegediend dat bij u 'past'.

Daarom wordt er eerst bloed bij u afgenomen om uw bloedgroep (A, B, AB, O) en rhesusfactor (positief, negatief) vast te stellen. Dit gebeurt tweemaal (tenzij in dringende situaties).

Als we uw bloedgroep kennen, stemmen we hier het bloedproduct op af.